

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2019. július 10.*

„Előzetes döntéshozatal – Légi közlekedés – 261/2004/EK rendelet – A visszautasított beszállás és légi járatok törlése vagy jelentős késése esetén az utasoknak nyújtandó kártalanítás és segítség közös szabályai – A légi járat törlése – Segítségnyújtás – A repülőjegy árának légi fuvarozó általi visszatérítése iránti jogosultság – A 8. cikk (2) bekezdése – Szervezett utazás – 90/314/EGK irányelv – Az utazásszervező fizetéseképtelensége”

A C-163/18. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Rechtbank Noord-Nederland (észak-hollandiai bíróság, Hollandia) a Bírósághoz 2018. március 1-jén érkezett, 2018. február 21-i határozatával terjesztett elő a

HQ,

IP (törvényes képviselője: HQ),

JO

és

az **Aegean Airlines SA**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: A. Prechal tanácselnök, F. Biltgen, J. Malenovský (előadó), C. G. Fernlund és L. S. Rossi bírák,

főtanácsnok: H. Saugmandsgaard Øe,

hivatalvezető: M. Ferreira főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2019. január 16-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- HQ, IP (törvényes képviselője: HQ) és JO képviseletében I. Maertzdorff advocaat, valamint M. Duinkerke és M. J. R. Hannink,
- az Aegean Airlines SA képviseletében J. Croon és D. van Genderen advocaten,

* Az eljárás nyelve: holland.

- a cseh kormány képviselőjében M. Smolek, J. Vláčil és A. Kasalická, meghatalmazotti minőségben,
- a német kormány képviselőjében kezdetben T. Henze, később M. Hellmann és A. Berg, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében A. Nijenhuis, C. Valero és N. Yerrell, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2019. március 28-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a visszautasított beszállás és légi járatok törlése vagy hosszú késése [helyesen: jelentős késése] esetén az utasoknak nyújtandó kártalanítás és segítség közös szabályainak megállapításáról és a 295/91/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. február 11-i 261/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2004. L 46., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 7. fejezet, 8. kötet, 10. o.; helyesbítés: HL 2019. L 119., 202. o.) 8. cikke (2) bekezdésének a szervezett utazási formákról szóló, 1990. június 13-i 90/314/EGK tanácsi irányelvre (HL 1990. L 158., 59. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 10. kötet, 132. o.) tekintettel történő értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a HQ, IP (törvényes képviselője: HQ) és JO (a továbbiakban: HQ és társai), valamint az Aegean Airlines légitársaság között, egy utazási csomag részét képező légi járat törlése miatt a HQ és társai által kezdeményezett repülőjegy-visszatérítés tárgyában folyamatban levő jogvitában terjesztettek elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 261/2004 rendelet

- 3 A 261/2004 rendelet (1), (2) és (16) preambulumbekzdése kimondja:
 - „(1) Szükséges, hogy a Közösség fellépése a légi közlekedés terén többek között az utasok magas szintű védelmére irányuljon. Emellett maradéktalanul figyelembe kell venni az általános fogyasztóvédelmi követelményeket.
 - (2) A beszállás visszautasítása és légi járat törlése vagy hosszú késése [helyesen: jelentős késése] súlyos gondot és kényelmetlenséget okoz az utasoknak.
 - [...]
 - (16) Olyan esetben, ha egy package utazást nem a járat törlése, hanem más ok miatt törölnek, akkor e rendelet nem alkalmazható.”

4 E rendelet „Tárgy” című 1. cikkének (1) bekezdése így rendelkezik:

„E rendelet az itt meghatározott feltételek szerint megállapítja az utasokat megillető minimális jogokat, amikor

- a) akaratuk ellenére beszállásukat visszautasítják;
- b) légi járatukat törlik;
- c) légi járatuk késik.”

5 Az említett rendelet „Hatály” címet viselő 3. cikke a (6) bekezdésében így rendelkezik:

„E rendelet nem befolyásolja az utasoknak a 90/314/EGK irányelv szerinti jogait. E rendelet nem alkalmazható olyan esetekben, amikor egy package utazást a légi járat törlésén kívüli egyéb okokból törölnek.”

6 E rendelet „Járat törlése” címet viselő 5. cikkének (1) bekezdésében a következőket írja elő:

„Egy járat törlése esetén az érintett utasoknak

- a) az üzemeltető légi fuvarozó a 8. cikk szerint segítséget ajánl fel; és
- b) az üzemeltető légi fuvarozó a 9. cikk (1) bekezdésének a) pontja és a 9. cikk (2) bekezdésének megfelelően segítséget ajánl fel, valamint átfoglalás esetén, ha az új légi járat indulási időpontja észszerű számítás szerint legalább a törölt járat tervezett indulását követő nap, akkor a 9. cikk (1) bekezdésének b) pontjában és a 9. cikk (1) bekezdésének c) pontjában előírt segítséget nyújtja [helyesen: segítséget ajánl fel]; és
- c) joguk van az üzemeltető légi fuvarozó általi kártalanításhoz a 7. cikkel összhangban, kivéve, ha
 - i. a menetrend szerinti indulási időpont előtt legalább két héttel tájékoztatták őket a járat törléséről, vagy
 - ii. az indulás menetrend szerinti időpontja előtt legkorábban két héttel és legkésőbb hét nappal tájékoztatták őket a járat törléséről, és átfoglalást ajánlottak számukra, lehetővé téve, hogy legfeljebb két órával a menetrend szerinti indulás időpontja előtt induljanak, és végső célállomásukat a menetrend szerinti érkezési időponthoz képest legfeljebb négy órás késéssel ériék el; vagy
 - iii. az indulás menetrend szerinti időpontja előtti hét napon belül tájékoztatták őket a járat törléséről, és átfoglalást ajánlottak számukra, lehetővé téve, hogy legfeljebb egy órával a menetrend szerinti indulás időpontja előtt induljanak, és végső célállomásukat a menetrend szerinti érkezési időponthoz képest legfeljebb két órás késéssel ériék el.”

7 A 261/2004 rendelet „Visszatérítéshez vagy átfoglaláshoz való jog [helyesen: Segítségnyújtás: visszatérítéshez vagy átfoglaláshoz való jog]” címet viselő 8. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) E cikkekre való hivatkozáskor az utasoknak az alábbiak közötti választást ajánlják fel:

- a) – a jegy árának a vételi ár szerinti visszatérítése hét napon belül, a 7. cikk (3) bekezdésében meghatározott módon az utazás meg nem tett szakaszára vagy szakaszaira, továbbá a már megtett szakaszra vagy szakaszokra, amennyiben a repülőút [helyesen: légi járat] az utas eredeti utazási tervével kapcsolatban már nem szolgál semmilyen célt, vagy adott esetben a következővel együtt,
 - a legkorábbi légi járat vissza az első indulási pontra;
- b) átfoglalás, összehasonlítható szállítási feltételek mellett, a végső célállomásukhoz a legkorábbi alkalommal [helyesen: átfoglalás a célállomásokra hasonló feltételek mellett és a legkorábbi időpontban]; vagy
- c) átfoglalás, összehasonlítható szállítási feltételek mellett, a végső célállomásukhoz egy későbbi időpontban, amikor az utasnak megfelel [helyesen: átfoglalás a célállomásokra hasonló feltételek mellett egy későbbi, az utasnak megfelelő időpontra], az üléshelyek rendelkezésre állásától függően.

(2) Az (1) bekezdés a) pontját azokra az utasokra is alkalmazni kell, akiknek légi járata egy szervezett utazás részét képezi, kivéve a visszatérítés jogát, amennyiben a 90/314/EGK irányelv szerint ilyen jog keletkezik.”

A 90/314 irányelv

- 8 A 90/314 irányelv (21) preambulumbekkezdése a következőképpen szól:

„mivel mind a fogyasztó, mind a szervezett utazási formákra szakosodott ágazat számára előnyös volna, ha a szervezők és/vagy a közvetítők kötelesek lennének kellő biztosítékkal rendelkezni fizetési képesség esetére”.

- 9 Ezen irányelv 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Ezen irányelvnek az a célja, hogy közelítse a tagállamoknak a Közösség területén értékesített vagy értékesítésre kínált szervezett utazási formákra vonatkozó törvényeit, rendeleteit és közigazgatási rendelkezéseit.”

- 10 Az említett irányelv 4. cikkének (6) bekezdése a következőket írja elő:

„Amennyiben a fogyasztó az (5) bekezdés értelmében eláll a szerződéstől, vagy ha valamilyen okból, de nem a fogyasztó hibájából, a szervező törli a szervezett utazási formát az indulás megállapodás szerinti időpontja előtt, a fogyasztónak jogában áll:

- a) igénybe venni egy azonos vagy magasabb minőségi szintű másik szervezett utazási formát, amennyiben a szervező és/vagy a közvetítő illet fel tud ajánlani számára. Amennyiben a felajánlott másik szervezett utazási forma az eredetinel alacsonyabb minőségi szintet képvisel, a szervező visszatéríti az árkülönbözetet a fogyasztónak;
- b) vagy a lehető legrövidebb időn belül visszakapni azt a teljes összeget, amelyet a szerződés értelmében kifizetett.

[...]”

11 Ugyanezen irányelv 5. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„A tagállamok meghozzák a szükséges lépéseket annak biztosítására, hogy a szervező és/vagy a közvetítő szerződő fél feleljen a fogyasztó felé a szerződéses kötelezettségek megfelelő teljesítéséért, tekintet nélkül arra, hogy ezeket a kötelezettségeket a szervező és/vagy a közvetítő vagy más szolgáltatók teljesítik, a szervező és/vagy a közvetítő jogaira is figyelemmel [helyesen: a szervező és/vagy a közvetítő azon jogának sérelme nélkül, hogy e más szolgáltatókkal szemben igényt érvényesítsen].”

12 A 90/314 irányelv 7. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A szervező és/vagy közvetítő szerződő fél kellő biztosítékra vonatkozó igazolást nyújt arra vonatkozóan, hogy fizetéseképtelenség esetén a befizetett összeget visszatéríthesse, és a fogyasztót hazaszállíthassa [helyesen: a befizetett összeget visszatéríti és a fogyasztót hazaszállítja].”

A holland jog

13 A 90/314 irányelvet az alapügy tényállása időpontjában a Burgerlijk Wetboek (polgári törvénykönyv) 7. könyvének „Utazási szerződés” című 7A. címe ültette át a holland jogba.

14 A polgári törvénykönyv 7:504. cikkének (3) bekezdése biztosítja az utas számára azt a jogot, hogy amennyiben utazási szerződését az utazásszervező felmondja, kérhesse tőle többek között repülőjegye árának visszatérítését.

15 Az említett törvénykönyv 7:512. cikkének (1) bekezdése értelmében az utazásszervező köteles megtenni a szükséges megelőző intézkedéseket annak érdekében, hogy abban az esetben, ha fizetéseképtelenség miatt nem tud eleget tenni az utazóval szemben fennálló kötelezettségeinek, azokat harmadik fél vállalja át, vagy az utazás árát térítsék vissza.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

16 A görögországi székhelyű Aegean Airlines társaság repülőgépbérleti szerződést kötött a ciprusi székhelyű G. S. Charter Aviation Services Ltd-vel (a továbbiakban: G. S. Charter), amelynek értelmében bérleti díj fizetése ellenében meghatározott számú ülőhelyet bocsátott az utóbbi társaság rendelkezésére. A G. S. Charter ezt követően az ülőhelyeket többek között a hollandiai székhelyű utazási irodának, a Hellas Travel BV-nek (a továbbiakban: Hellas) értékesítette tovább.

17 A G. S. Charter és a Hellas megállapodást kötött, amelynek értelmében 2015. május 1-je és szeptember 24-e között minden pénteken egy oda-vissza légi járatot kell indítani Eelde (Hollandia) és Korfu (Görögország) között, az Aegean Airlinesnak kauciót kell fizetni, és a következő pénteki visszaút árát minden hétfőn ki kell egyenlíteni.

18 2015. március 19-én HQ és társai lefoglaltak egy oda-vissza repülőutat a Hellastól az Eelde–Korfu járatra. A repülőút a 90/314 irányelv értelmében vett „szervezett utazás” részét képezte, amelynek árát a Hellasnak fizették meg.

19 HQ és társai az Aegean Airlines logójával ellátott, a 2015. július 17-i és 24-i járatokra szóló elektronikus jegyet, valamint olyan dokumentumokat kaptak, amelyek a Hellast a repülőgép bérlőjeként tüntették fel.

- 20 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat szerint néhány nappal az indulás megállapodás szerinti időpontja előtt a Hellas levelet és e-mailt küldött HQ-nak és társainak, amelyben arról tájékoztatta őket, hogy a helyfoglalások számának stagnálása, valamint az ebben az időszakban fennálló „bizonytalan görögországi helyzetből” adódó lemondások miatt törölniük kell az Aegean Airlines társasággal kötött megállapodással érintett légi járatokat, miután utóbbi úgy döntött, hogy a Hellasszal előzőleg meghatározott árak érvényesíthetlensége miatt 2015. július 17-étől kezdődően nem biztosítja a Korfura érkező és Korfuról induló járatokat. A Hellas ebben a helyzetben közölte HQ-val és társaival, hogy az általuk foglalt szervezett utazást törölte.
- 21 A Hellast 2016. augusztus 3-án fizetéképtelennek nyilvánították. A repülőjegyek árát nem térítette vissza HQ-nak és társainak.
- 22 HQ és társai a Rechtbank Noord-Nederlandhoz (észak-hollandiai bíróság) fordultak annak érdekében, hogy az Aegean Airlinest egyrészt a 261/2004 rendelet 5. cikke (1) bekezdésének c) pontja, másrészt 8. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján a 2015. július 17-i járat törlése miatt kártalanítás megfizetésére, valamint repülőjegyeik árának visszatérítésére kötelezze.
- 23 Az Aegean Airlines elsődlegesen a 261/2004 rendelet alkalmazhatóságát támadta, különösen a rendelet 3. cikkének (6) bekezdésével kapcsolatban.
- 24 Mindazonáltal a Rechtbank Noord-Nederland (észak-hollandiai bíróság) 2017. november 14-i közbenső végzésével elutasította ezt az alperesi érvelést, azon indoknál fogva, hogy az említett rendelkezés értelmében a 261/2004 rendeletet csak akkor nem lehet szervezett utazást foglaló utasokra alkalmazni, ha a járat törlésére a légi fuvarozó azon szándékától függetlenül kerül sor, hogy biztosítja-e az utazás részét képező járatokat – a jelen ügyben viszont nem ez volt a helyzet. E bíróság ugyanis egyrészt úgy ítélte meg, hogy a törlésre vonatkozó döntést az Aegean Airlines hozta meg, amely nyilvánvalóan csak akkor lett volna kész üzemeltetni a járatokat, ha a Hellas előre kifizette volna neki a megállapodás szerinti árat, másrészt pedig nem állították és nem is bizonyították, hogy a Hellas az Aegean Airlines döntésén kívüli egyéb okokból jelentette volna be a szervezett utazás törlését.
- 25 Ezért a 261/2004 rendelet alapján HQ és társai a szóban forgó járat törlése miatt általános összegű kártalanításban részesültek az Aegean Airlines részéről. A bíróság ezzel szemben a repülőjegyek árának visszatérítésére irányuló kérelemről nem határozott.
- 26 Ezzel kapcsolatban az Aegean Airlines másodlagosan arra hivatkozott, mivel a jelen ügyben szervezett utazásról van szó, a 261/2004 rendelet 8. cikkének (2) bekezdése szerint nem kötelezhető a HQ és társai által a Hellasnak a repülőjegyeik ellenértékéért megfizetett összeg visszatérítésére.
- 27 E körülmények között a Rechtbank Noord-Nederland (észak-hollandiai bíróság, Hollandia) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- „1. Úgy kell-e értelmezni a 261/2004 rendelet 8. cikkének (2) bekezdését, hogy az az utas, akinek (a nemzeti jogba átültetett) a szervezett utazási formákról szóló 90/[314]/EGK irányelv alapján joga van jegye árának utazásszervezője általi visszatérítéséhez, a légi fuvarozótól már nem követelhet visszatérítést?
2. Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén: Mégis követelheti-e az utas a légi fuvarozótól jegye árának visszatérítését, ha abból kell kiindulni, hogy az utas utazásszervezője felelősségre vonása esetén pénzügyileg nem lesz képes a jegy árát ténylegesen visszatéríteni, és az utazásszervező a visszatérítés biztosítását szolgáló megelőző intézkedéseket sem tett?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

- 28 Együttesen vizsgálandó két kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kérdezi, hogy a 261/2004 rendelet 8. cikkének (2) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy annak az utasnak, akinek a 90/314 irányelv alapján joga van az utazásszervezőjétől követelni a repülőjegye árának visszatérítését, ennek következtében még abban az esetben sincs lehetősége az említett rendelet alapján kérni a repülőjegy árának a légi fuvarozó által történő megtérítését, ha az utazásszervező a repülőjegy árát fizetésképtelensége miatt nem tudja visszatéríteni, és a visszatérítés biztosítékáról sem gondoskodott.
- 29 Azzal a kérdéssel kapcsolatban, hogy azoknak az utasoknak, akiknek joguk van az utazásszervezőjüktől követelni a repülőjegyük árának visszatérítését, lehetőségük van-e a légi fuvarozótól is kérni a repülőjegyük árának megtérítését, először is egyrészt arra kell emlékeztetni, hogy a 261/2004 rendeletnek az 5. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összefüggésben értelmezett 8. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében a légi fuvarozó feladata, hogy a légi járat törlése esetén olyan segítséget ajánljon fel az érintett utasok számára, amely magában foglalja többek között a repülőjegyár visszatérítésének a felkínálását (lásd: 2018. szeptember 12-i Harms ítélet, C-601/17, EU:C:2018:702, 12. pont).
- 30 Másrészt az említett rendelet 8. cikkének (2) bekezdésében az áll, hogy a repülőjegy árának visszatérítéséhez való jogot azokra az utasokra is alkalmazni kell, akiknek légi járata szervezett utazás részét képezi, kivéve azt az esetet, amikor a 90/314 irányelv alapján áll fenn ilyen jog.
- 31 Az említett 8. cikk (2) bekezdésének szövegéből egyértelműen az következik, hogy önmagában az, hogy a 90/314 irányelv alapján fennáll a visszatérítéshez való jog, kizárja azt, hogy az az utas, akinek a légi járata szervezett utazás részét képezi, a 261/2004 rendelet alapján a légi fuvarozótól követelhesse a repülőjegy árának visszatérítését.
- 32 Ezt az értelmezést a 261/2004 előkészítő anyagai is alátámasztják. Az előkészítő anyagokból ugyanis – ahogyan erre a főtanácsnok indítványának 43. és 44. pontjában rámutat – az derül ki, hogy az uniós jogalkotó nem kívánta ugyan teljesen kizárni a rendelet hatálya alól azokat az utasokat, akiknek a légi járata szervezett utazás részét képezi, de fenn akarta tartani velük szemben a 90/314 irányelv által korábban bevezetett, megfelelőnek tartott védelmi rendszer joghatásait.
- 33 A 261/2004 rendelet – amint ez az említett rendelet 3. cikkének (6) bekezdéséből is kitűnik – nem érinti a szervezett utazást vásárló utasoknak ezen irányelv alapján fennálló jogait.
- 34 A 261/2004 rendelet 8. cikkének (2) bekezdése tehát azt is magában foglalja, hogy az ezen rendelet alapján és a 90/314 irányelv alapján fennálló repülőjegyár-visszatérítési jog együttesen nem alkalmazható, mivel együttes alkalmazásuk végeredményben – ahogyan erre indítványának 64. pontjában a főtanácsnok is rámutatott – az érintett utas indokolatlan túlbiztosításához vezetne, méghozzá az üzemeltető légi fuvarozó kárára, aki ugyanis az ebben az esetben annak a kockázatnak lenne kitéve, hogy részben viselnie kell az utazásszervezőt az ügyfeleivel szemben, a velük kötött szerződés alapján terhelő felelősséget.
- 35 A fenti megfontolásokból az következik, hogy azoknak az utasoknak, akiknek a 90/314 irányelv alapján joguk van az utazásszervezőjüktől követelni a repülőjegyük árának visszatérítését, nincs lehetőségük a 261/2004 rendelet alapján a légi fuvarozó általi visszatérítést kérni.
- 36 Ez a megállapítás arra az esetre is vonatkozik, amikor az utazásszervező a repülőjegy árát fizetésképtelensége miatt nem tudja visszatéríteni, és a visszatérítés biztosítékáról sem gondoskodott.

- 37 A 261/2004 rendelet 8. cikke (2) bekezdésének egyértelmű szövegére tekintettel ugyanis nem releváns, hogy a fizetésektelen utazásszervező vissza tudja-e téríteni a repülőjegy árát, vagy hogy gondoskodott-e a visszatérítés biztosítékáról, illetve hogy ezek a körülmények veszélyeztetik-e az érintett utasok felé fennálló kártalanítási kötelezettségének végrehajtását.
- 38 A 261/2004 rendelet 8. cikke (2) bekezdésének ilyen értelmezését nem támasztja alá a rendelettel elérni kívánt elsődleges cél, amely a rendelet (1) preambulumbekzdése szerint az utasok magas szintű védelmének biztosítására irányul.
- 39 Az uniós jogalkotó ugyanis – ahogyan ez a jelen ítélet 32. pontjában is szerepel – kifejezetten figyelembe vette a 90/314 irányelv által korábban bevezetett, megfelelő védelmi rendszert.
- 40 Közelebbről az irányelv (21) preambulumbekzdésével összefüggésben értelmezett 7. cikke többek között úgy rendelkezik, hogy az utazásszervezőnek megfelelő biztosítékra vonatkozó igazolást kell benyújtania arra vonatkozóan, hogy fizetésektelenség esetén a befizetett összeget visszatéríti.
- 41 A Bíróság kimondta, hogy a 90/314 irányelv 7. cikke olyan eredménykötelezettséget tartalmaz, amely alapján a szervezett utazások utasainak biztosítani kell az általuk befizetett összegek megtérítésére vonatkozó biztosítékhoz való jogot az utazásszervező fizetésektelensége esetén, és e biztosíték célja pontosan a fogyasztóknak a bármely okból bekövetkező fizetésektelenség következményeitől való védelme (lásd ebben az értelemben: 1999. június 15-i Rechberger és társai ítélet, C-140/97, EU:C:1999:306, 74. pont; 2014. január 16-i Baradics és társai végzés, C-430/13, EU:C:2014:32, 35. pont).
- 42 A Bíróság egyébiránt azt is megállapította, hogy a nemzeti szabályozás csak akkor ülteti át helyesen az e rendelkezésben foglalt kötelezettségeket, ha a részletszabályoktól függetlenül a szabályozás eredménye az, hogy az utasok számára az utazásszervező fizetésektelensége esetén hatékonyan biztosítja az általuk befizetett teljes összeg visszatérítését (lásd ebben az értelemben: 1999. június 15-i Rechberger és társai ítélet, C-140/97, EU:C:1999:306, 64. pont; 2014. január 16-i Baradics és társai végzés, C-430/13, EU:C:2014:32, 38. pont).
- 43 Ennek hiányában – a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint – az érintett utast mindenképpen megilleti az a lehetőség, hogy uniós jogsértés miatt neki okozott károk megtérítése iránt az adott tagállammal szemben felelősség megállapítása iránti keresetet indítson (lásd ebben az értelemben: 2010. november 25-i Fuß ítélet, C-429/09, EU:C:2010:717, 45–48. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 44 A fenti megállapítások összességére tekintettel a feltett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy a 261/2004 rendelet 8. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy annak az utasnak, akinek a 90/314 irányelv alapján joga van az utazásszervezőjétől követelni a repülőjegy árának visszatérítését, ennek következtében még abban az esetben sincs lehetősége az említett rendelet alapján kérni a repülőjegy árának a légi fuvarozó által történő megtérítését, ha az utazásszervező a repülőjegy árát fizetésektelensége miatt nem tudja visszatéríteni, és a repülőjegyár visszatérítésének biztosítékáról sem gondoskodott.

A költségekről

- 45 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

A visszautasított beszállás és légi járatok törlése vagy hosszú késése [helyesen: jelentős késése] esetén az utasoknak nyújtandó kártalanítás és segítség közös szabályainak megállapításáról és a 295/91/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. február 11-i 261/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 8. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy annak az utasnak, akinek a szervezett utazási formákról szóló, 1990. június 13-i 90/314/EGK tanácsi irányelv alapján joga van az utazásszervezőjétől követelni a repülőjegye árának visszatérítését, ennek következtében még abban az esetben sincs lehetősége az említett rendelet alapján kérni a repülőjegy árának a légi fuvarozó által történő megtérítését, ha az utazásszervező a repülőjegy árát fizetéseképtelensége miatt nem tudja visszatéríteni, és a repülőjegyár visszatérítésének biztosítékáról sem gondoskodott.

Aláírások